

Златни правила за напојување на добитокот (втор дел) - Напојување во пракса

Температура на водата: Идеално, температурата на водата треба да биде помеѓу 8°C и 20°C . Во зима, за да ја затоплите водата за пиење на кравите, може да го користите и "уродот за разладување/пред-кулер", кој инаку го користите во лето за намалување на температурата на млекото. Антифриз системите (грејачи, циркулациони пумпи ...) се препорачуваат во случај на екстремно ниски температури. Во топло време, најдобро е да се обезбеди свежа вода.

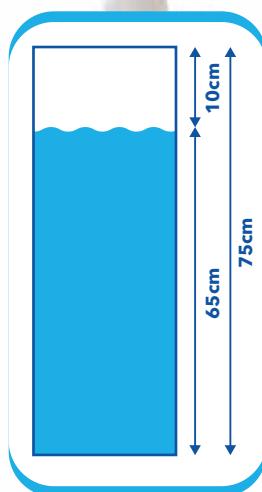
Хигиена на водата: Запомните дека едноставно чистење на коритото за вода еднаш неделно може да има позитивно влијание врз производството на млеко. Кравите се повеќе чувствителни на лош квалитет на вода од луѓето. Кога ќе поминете покрај поилиштето, запрашајте се дали Вие би ја пиејте таа вода. Ако одговорот е "не", тоагаш е време да ја исчистите. Кога купувате опрема за напој со вода, внимавајте **системот за чистење да биде едноставен**. Избегнувајте да пуштате риби во него, тоа може да предизвика салмонела.

Вид на напојување со вода: Во штала со врзан систем, најдобро е секоја крава да има своја поилка за пиење. И кај слободниот систем на напојување, се препорачува кравите да имаат индивидуален пристап до вода. Внимавајте на кравите кои пречесто пијат вода и недозволуваат другите крави да пристапат до поилките. Дополнително: водоснабдувањето да биде опремено и со сигурносен вентил (во случај на истекување).

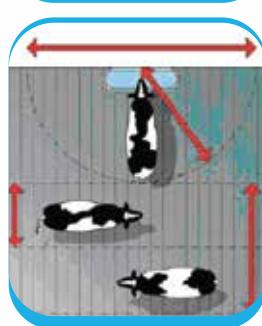
Број на колективни поилишта: Обезбедете 1 колективно поилиште за 20 крави, со минимум 2 независни корита, за да се спречи евентуален дефект. Со тоа, исто така го намалувате ризикот доминантните крави да го монополизираат пристапот до вода.

Висина на поилата за вода: Подесете го нивото на водата на 65 см од нивото на нозете на животните. Горниот раб треба да биде уште 10 см повисок, за да се спречи навлегување на нечистотијата. Вкупната висина ќе биде 75 см. Кравите пијат совшмукување, затоа длабочината на водата мора да биде најмалку 7 см, што ќе им овозможи на кравите да ги потопаат своите музци. Сепак премногу длабоки поилишта не се препорачуваат, бидејќи тие тешко ќе се чистат и водата може да има лош вкус поради застоеност.

Достапност до поилиштето за вода: И во слободен систем на штала, важно е да се обезбеди простор од 3 до 4 метри околу коритото за да се избегне турканица и борба на кравите за пристап. Важно е кравите да можат да пијат вода без страв дека ќе бидат избркани од страна на доминантните крави.

Како и луѓето, кравите прво сакаат да јадат, па да пијат, па повторно да јадат и да пијат, и така натака. Затоа поилиштата треба да бидат лесно достапни, во далечина до 15 метри од јаслите за хранење во шталата, и до 200 м од пасиштата.

Капацитет на коритото на вода:

- Препорачаниот капацитет на вода на поилиштето зависи од големината на стадото, бројот на поилишта и протокот на вода.
- Во слободен систем на штала, минимален капацитет од 70 литри е доволен за да се надмине дефицитот на проток. Исто така, поголема количина на вода може да го спречи одржувањето на добар квалитет на вода.
- **Проток на вода во поилиштето е исто така важен:** слабиот проток на вода ја лимитира можноста на кравите за пиење. Препорачан проток: 15-20 литри/мин.

Положба на поилките на вода: По молзењето, кравите конзумираат 40% од нивните потреби за вода. Една поилка треба да биде поставена во близина на излезот од измолзилиштето, без да го блокира. Капацитетот и должината на поилиштата треба да се прилагодат на бројот на кравите кои излегуваат истовремено од молзилиштето. Останатите поилишта треба да се рамномерно распоредени во шталата, и ако е возможно да бидат поставени на растојание од 3 до 4 метри од јаслите за хранење. Внимавајте поилките да бидат поставени на доволно широки површини и да не се лоцираат во мртвите агли на шталата или во тесен простор.

Во штала со слободен систем на држење поилиштата се поставуваат:

- Штала со места за лежење и простор за шетање или дрвен под

Поилиштата треба да бидат достапни само од просторот за шетање. Со ова ќе се зголеми движењето на кравите и полесно чистење на просторот за лежење. За да се спречи турканица, поилиштата несмеат да бидат поставени на краевите на шталата, во мртвите агли.

ИЗМОЛЗИЛИШТЕ

ПРОСТОР ЗА ЛЕЖЕЊЕ

ПРОСТОР ЗА ШЕТАЊЕ И ИСХРАНА

ЗАЕДНИЧКИ ПРОСТОР ЗА ЛЕЖЕЊЕ

ИНДИВИДУАЛНИ ПОИЛКИ

САМО ЧИСТЕЧКИ БЕТОН

ЈАСЛИ ЗА ХРАНЕЊЕ

- Штали со места за лежење но без простор за шетање

Во ваков систем, поставувањето на поилиштата е секогаш потешко. Потребно е да се постават повеќе поилишта, на секоја страна од шталата за да не се воденат лежиштата и да се овозможи лесно чистење. Покрај колективните поилки, добро би било да се постават неколку индивидуални поилки до јаслите за хранење.

! При фрлање на слама да се покриваат отворените поилишта во шталата за да се заштити квалитетот на водата.

ЈАСЛИ ЗА ХРАНА

ПАТЕКА ВО ШТАЛАТА

ЈАСЛИ ЗА ХРАНА

- Штала со слободен систем без посебен простор за лежење

Поилките треба да бидат инсталирани на патеката кон измолзилиштето. Патеката треба да биде широка најмалку 2,5 м а кон влезот на измолзилиштето 3,6м широка.

Во штали со дрвен под :

- јамата под штала го олеснува испуштањето на водата од поилиштето
- во штала со слама, поставете ги водоводните цефки под сламата, наместо во јамата. Добро заштитете ги од удари и студ.
- Кај шталите со интегриран дрвен под, бидејќи водоводните цефки се поставени во јамата, ризикот од замрзнување на водата е секогаш поголем. Затоа избегнувајте поставување на цефки во јамата.

Факти за Лакталис

- Основана во 1933 година од Андре Бение во Лавал, низ три генерации, Групацијата Лакталис остана верна на својата првична заложба за преработка на млеко.
- Денес е глобален лидер во млечната индустрија.
- Број еден производител на сирење во светот.
- Европски лидер во рамките на потрошувачката на млеко и на пазарите на патер и млечни намази.
- Располага со 250 производствени погони во 50 земји ширум светот.
- Вработува 80.000 луѓе во 94 земји ширум светот.
- Остварува годишен промет од 18,5 милијарди евра.
- Лакталис МК Млекарница станува дел од големото светско семејство Лакталис во 2007 година.
- Еден од главните двигатели на развојот на групацијата Лакталис се млекопроизводителите чија иднина е сигурна преку растот на Лакталис.
- Главните одговорности на одделот за сувово млеко во склоп на Лакталис е оптимизирање на рутите за собирање на млеко и обезбедување на врвен квалитет на сувово млеко кое е здраво и хранливо.
- Одделот за сувово млеко на Лакталис посветено работи кон едукација на млекопроизводителите за употреба на современи и проверени практики со цел добивање на повисок квалитет и количина на млеко.

Оддел за сувово млеко:

047 208 900 | 078 239 123

www.lactalismk.mk